

IL-BELT

VICTORIA

RIVISTA MAHRUĠA MILL-PARROĊÇA TA' SAN ĠORĠ — GHAWDEX

Settembru - Ottubru 1986

No 32

ILLUM . . . XEJN MHU XEJN

Kif qrajna fl-aħħar ċirkulari li harġu m'lux l-Isqfijiet tagħna, mhux il-familji Maltin kollha qeghdin fl-istess kondizzjoni morali. Baqgħalna, għall-grazzja t'Alla, bosta familji li minkejja kull tfixkil għadhom jaġmflu hilihom biex iħarsu l-liġi t'Alla. Jafu xinhuma d-dmirijiet tagħhom fejn jidhlu trissil u trobbija ta' wlied, u dawn id-dmirijiet iħarsuhom kif jixraq. Imma hemm familji oħra - u hawnhekk l-Isqfijiet ma qalunle dawl- familji mhumiex il-frit jew il-ħafna li qed iħallu l-liġi t'Alla fil-ġenb, qed jaqgħu u jqumu mit-tagħlim tal-Knisja, mhumiex iġhixu haġja li turi ghaqda u fedeltà fl-imħabba tagħhom.

Iż-Żwieġ waqqfu Alla

Alla jrid li għall-ġid tal-miżżewġin infushom, għall-ġid ta' wliedhom u tas-soċjetà, bejn il-miżżewġin ikun hemm rabta qaddisa li ma tiddependix mir-rieda tal-bniedem. Alla jrid li ż-żwieġ iżomm l-**indissolubilità** tiegħu, li ż-żwieġ jibqa' dejjem komunità u ghaqda ta' haġja sħiħa. La ż-żwieġ waħfu Alla, HU għandu d-dritt jirregolah. Lill-miżżewġin Alla jridhom jibqgħu fidili lejH u lejn xulxin, ikunu responsabbli lejH anki fir-relazzjonijiet intimi tagħhom bħala miżżewġin. Fi kliem ieħor, il-bniedem ma jistax jagħmel żwieġ li jaħseb li jista' jhollu bir-rieda tiegħu nnifsu jew ta' haddieħor, jew bil-liġi tal-bnedmin bħal fil-każ tad-divorzju. Inkunu nwarbu lil Alla mill-haġja tal-miżżewġin kul darba li naħsbu li lill-miżżewġin hadd m'għandu jindahlilhom.

Għaliex l-Isqfijiet imhassba?

L-Isqfijiet urew it-tħassib serju tagħhom għaliex l-ewwelnett bejn il-miżżewġin qed tonqos il-fedeltà u t-tieni għaliex f'pajjiżna diehla l-mentalità żbaljata li xejn mhu xejn. Qed jintwerew films, kif ukoll qed insibu fostna min bil-fomm jew bil-kitba qed irewwah din il-mentalità li qed tagħmel ħafna ħsara. L-aghrajjes li dehlin għaž-żwieġ għandhom jifthu għajnejhom beraħ li ma jmorrux jiddakkru b'din il-mentalità li xejn mhu xejn, li jistgħu, meta jridu, iħollu r-rabta taż-żwieġ, jew li għax miżżewġin, jistgħu jaġmflu kollox.

Kif negħibuha l-kriżi?

Quddiem din it-tħeddida, l-Isqfijiet fakkru lill-miżżewġin fl-imħabba li Alla żera' f'qalbhom meta ġibidhom lejn xulxin u għamilhom qalb waħda u ġisem wiehed. Jekk jaraw li mhabbithom birdet, huma għandhom, b'tama u kuraġġ, jitolbu għal xulxin, biex terġa' l-imħabba tiftah u twarrad f'qalbhom mill-ġdid. Jixtiequ wkoll l-Isqfijiet li f'pajjiżna

- i. l-imħabba vera tal-miżżewġin tkun stmata aktar;
- ii. li tissaħħaħ l-opinjoni pubblika favur iż-żwieġ kattoliku
- iii. li l-awtorità ċivili, fiwaqt li gġib 'il quddiem il-prospertà tal-familja, tara bħala dmir sagra tagħha li tħares il-moralità pubblika u tagħraf-sewwa n-natura u l-veru ġid taż-żwieġ u tal-familja.

"IL-BELT VICTORIA"

Revista ta' kulh xahrejn

Ufficju Editorjali: **Centru Parrokkjali San Gorg,
Triq Karla — Victoria, Għawdex.**
Tel: 556377**Editorjal****IL-PARTI TIEGHI FIL-PARROĊÇA**

Ta' kull xaharejn il-parroċča tagħna qed twasslilkom il-messaġġ tagħha permezz ta' din ir-rivista. Dan il-parroċča tagħmlu b'sagrificċju ta' grupp ta' nies li qed jiddedkawk hafna mill-hin tagħhom biex ir-rivista tagħna twassal lill-Komunità parrokkjali kollha, lill-hbieb u lill-emigranti tagħlim u nformazzjoni utli għal kulhadd.

Għalhekk il-parroċča qed tagħmel is-sehem tagħha. Imma int x'qed tagħmel? Thoss li tiffirma parti mill-komunità parrokkjali tal-parroċča tagħna? Thoss li int tagħmel parti minn familja kbira? Tinteressa ruhek f'dak kollu li jsir fil-parroċča? Iżżomm ruhek aġġornata ma' l-attivitajiet li jsiru għalik?

Jekk forsi dawn il-mistoqsijiet qed thossom xi ftit imbarazzanti u forsi wkoll ma tistax issib tweġiba għalihom, żgur li għadek ftit il-bogħod biex tibda tagħraf x'sehem għandu jkolluk int fil-komunità parrokkjali. Meta tkun membru f'xi għaqda żgur li tinteressa ruhek fl-organizzazzjoni tagħha, fl-attivitajiet tagħha u thossok kburi li taraha miexja 'l quddiem. L-istess għandek thoss int bhala membru tal-komunità Parrokkjali ta' San Gorg. Qis li tibda tgħix il-hajja fil-parroċča billi ma tonqosx li tagħti s-sehem tiegħek fil-hajja tal-parroċča.

Mhux sewwa li thoss ruhek parti mill-parroċča meta tasal il-festa jew meta jogħrob l-Għid il-Kbir. Trid tkun kuljum konvint li int tagħmel parti mill-parroċča. Il-memri kollha għandhom iħossu dan is-sens jekk irridu li l-parroċča tagħna timxi 'l quddiem u tilhaq l-iskop tagħha.

Għall-grazzja t'Alla fil-Bażilika tagħna ssib il-kumdità kollha f'dak li għandu x'jaqsam ma l-amministrazzjoni tas-Sagramenti. Hija knisja milħuqa u dejjem bin-nies. Attivitajiet isiru ta' spiss u iktar u iktar issa li ser jinterm is-sajf. Tajjeb għalhekk li f'kull familja, f'kull membru tal-komunità tagħha jkun hemm dan l-ispirtu ta' għaqda flimkien biex nagħmlu mill-parroċča tagħna parroċča iktar hajja u kulhadd jibda iktar iħoss li jagħmel parti minnha.

L-Arcipriet tagħna fil-messaġġ li qed iwasslilna permezz ta' din ir-rivista qed jgħidna x'hemm ippanat li jsir matul ix-xhur li ġejjin. Għalhekk tajjeb li bil-hegga nieħdu sehem f'dak kollu li tipprezentala l-parroċča. Il-Kumitati u Kummissjonijiet fi hdan il-parroċča tagħna jkunu jħossuom iktar kuntenti u sodisfatti jekk dak li huma jagħmlu u jorganizzaw isib iktar konkorenza matul is-sena kollha biex il-parroċča tagħna timxi fl-għaqda u fl-imħabba kif tajjeb kien qalilna l-arcipriet għid tagħna fil-jum tal-pussess tiegħu.

Offerti
għall-Belt
Victoria

Familja Scicluna Lm1; Familja Galea 50c; Mgr. F. Borg Lm1; Familja Galea 50c; Anton Borg (Canada) 5 Can Dollars, Chev. J. Zammit 5 Can Dollars; Anton Sacco 25 Can Dollars; Nick Gatt Canada Lm4; Dolindo Bugeja 20 Can. Dollars; Francesca Cauchi 50c; John Borg Lm2; Joseph Pace Hamrun Lm5; Anthony Mercieca (Canada) Lm20.

NILTAQGHU NHAR. . .**Settembru:****Il-Ġimgħa 5**

L-Ewwel Ġimgħa tax-Xahar. Jum Espozizzjoni Sollenni.
Is-Sibt 6

L-Ewwel Sibt tax-xahar. Fis-7.00 a.m. quddiesa bil-priedka dwar il-Verġni Marija. L-Anniversarju tal-Għoti tad-Dinjita ta' Bażilika lill-Parroċča tagħna.

Il-Hadd 21

Il-231 Anniversarju tal-Konsagrazzjoni tal-Knisja. Fid-9.00 a.m. Pontifikal mill-Isqof.

Il-Hadd 28

Jispiċċa l-hin tas-Sajf.

It-Tnejn 29

Festa ta' l-Arkanglu San Mikiel. Fis-6.30 p.m. Konċelebrazzjoni.

Ottubru:**L-Erbgħa 1**

Siegħa Adorazzjoni Kommunitarja fis-1.30 p.m.

Il-Ġimgħa 3

L-Ewwel Ġimgħa tax-Xahar. Jum Espozizzjoni Sollenni. Fis-7.15 p.m. quddiesa u laqgħa għall-Irgjel u ġuvintur.

It-Tlieta 7

Fis-6.00 Rużarju ħaj mit-Tfal taċ-Ċentru Parrokkjali. Fis-6.30 p.m. Quddiesa.

L-Erbgħa 8

Tridu tal-Madonna ta' Fatima

Il-Hamis 9

Tridu tal-Madonna ta' Fatima

Il-Ġimgħa 10

Tridu tal-Madonna ta' Fatima

Is-Sibt 11

Fis-6.00 p.m. Konċelebrazzjoni u wara Korteo 'Aux Flambeaux' bi-l-istatwa tal-Madonna ta' Fatima.

Il-Hadd 19

Gurnata Missjunarja. Nġhinu l-Missjonijiet bit-talb u l-offerti.

Inghaqdu fiz-Żwieġ Nisrani

6.7.86

Sandra Camilleri u Raymond Gauci

16.8.86

Marthese Ellis u Michael Grima

31.8.86

Josephine Tabone u Domenic Formosa

Dahlu Qabilna fl-Eternità

11.6.86 Maria Galea

13.6.86 George Sacco

22.7.86 Ursola Frendo

HINIJIET TAL-QUDDIES

SETTEMBRU: Matul il-ġimgħa fil-5.30 p.m. u fis-6.30 p.m.
Nhar at' Hadd fil-5.00 p.m.

OTTUBRU: Matul il-ġimgħa fil-5.00 p.m. u fis-6.30 p.m.
Nhar ta' Hadd fil-4.00 p.m. u fil-5.30 p.m.

Il-Kelma ta' l-Arcipriet. . . Wara l-Vaganzi: Ix-Xogħol

Is-Sajf għoddu għadda. Ftit jiem oħra u kullhadd jingabar mill-gdid lejn daru u nibded il-hajja normali tas-soltu. Il-jiem tal-vaganzi għadew: issa quddiemna titfaċċa sena ta' hidma u attivitá.

Anke l-parroċċa: għandha quddiemha xhur ta' attivitá bla taqta'. Kull persuna li tifforma parti mill-komunitá parrokkjali għandha xi attivitá imhejjija għaliha. It-tfal bil-quddies ta' kuljum tagħhom, iż-żgħażaġ bil-laqgħa ta' kull hmistax, in-nisa u l-irġiel permezz tal-laqgħat speċjali li jsiru għalihom it-Tieni Erbgha ta' kull xahar u l-ewwel Ġimgħa ta' kull xahar rispettivament, l-anzjani bil-harġiet u laqgħat soċjali li jsirulhom. F'kelma waħda kullhadd għandu ġurnata jew tnejn fix-xahar: appuntament ma' Alla biex nisimgħu l-kelma tiegħu.

Iżda mhux biżżejjed li l-parroċċa torganizza. Intom l-importanti. Nixtieq narakom ikoll: nixtieq li f'kull laqgħa f'kull attivitá rispettiva tagħkom niltaqgħu flimkien u hekk nistabilixxu rabta ishaħ minn dik li għandha sa llum.

Naf li jkun hemm każijiet meta dan ma jstax isir. Ma ġara xejn. Meta hemm raġuni, wieheđ jifhem li dak li jkun ma setax jagħmel mod ieħor. Iżda dan nitlob mingħandkom: **Ejjew intom u kull darba għidu li ġejjin għal dawn l-attivitájet b'hekk thajru lil haddieħor.**

Appell speċjali lil dawk il-ġenituri li din is-sena ser ikollhom xi hadd minn uliedhom għall-Ewwel Taqrbina u/jew għall-Grizma ta' l-Isqof. L-ewwelnett araw id-dmir. sagrosant li intom għandkom li tibagħtu lil uliedkom id-duttrina. It-tieni ser ikun hemm xi laqgħat speċjali għalikom: ma nixtieqx li jkun hemm min jaqla 'skuzi: għal dawn il-laqgħat kemm l-omm u kemm il-missier u anke l-parrini jridu jiġu. Inkella t-tfal ma jitressqux għall-Ewwel Taqrbina u/jew il-Grizma.

Jiena ċert li tikkoperaw magħna: aħna rridu nġinukom. Għinuna intom ukoll billi bil-preżenza tagħkom tagħmlulna l-kuraġġ u takkwistaw dak it-tagħlim li tant għandna bżonn fil-ġranet ta' llum.

Il-Mulej iberikkom
L-Arcipriet

NIFIRHU U NSELLMU

● Nifirhu lil Br. MARCO FORMOSA, iben is-sur u s-sinjura John Formosta ta' Pompej Street li nhar it-Tnejn, 8 ta' Settembru fil-Kappella tas-Salesjani go Cramlin, fl-Irlanda ser jagħmel il-Professjoni sempliċi bħala Student Salesjan. Il-Funzjoni ser titmexxa mill-Prov. Fr. M. Winstanley.

● Isellmu lil JOSEPH MERCIECA, iben is-Sur u s-Sinjura Emanuel Mercieca ta' Republic Street, li f'dawn il-ġranet halla l-gżira biex imur fl-Irlanda biex jibda l-iniġdij tiegħu mall-Patrijiet Salesjani.

Ta min iġidji li kemm Marco kif ukoll Joseph kienu t-tnejn jiffurmaw parti mill-Piccolo Clero tal-Parroċċa tagħna. Nawgurawilhom u nifirhu ukoll lil ġenituri tagħhom għall-ġenerosita li urew għas-sejta ta' Mulej.

16-IL MITT SENA MILL-KONVERŻJONI TA' SANTU WISTIN

minn Rev. Fr. Edward Fenech O.S.A.

Nhar is-Sibt, 23 ta' Awissu 1986, l-E.T. Mons. Isqof Nikol Cauchi mexxa Korteo li fiħ hadu sehem l-Għaqdjet Kattoliċi, il-Kleru Djoċesan, l-Ordinijiet Reliġjużi u fidilji bil-Bust Relikwija Insinjati ta' S. Wistin minn fugh minn erba' Agfostinjani mill-Knisja ta' S. Franġisk għal dik ta' S. Wistin, fejn saret Konċelebrazzjoni mill-Provincjal P. Dominic Portelli O.S.A., l-Agostinjani, Reliġjużi oħra, Kleru Djoċesan, Monsinjuri tal-Kattidra u Kanonċi tal-Bażilika Kolleġġjata ta' S. Ġorġ. Fil-25 ta' Awissu saret Konċelebrazzjoni oħra mill-Agostinjani, Franġiskani, u Kapuċċini. Fis-26 ta' Awissu, il-Konċelebrazzjoni saret mill-Kanonċi tal-Bażilika Kolleġġjata ta' S. Ġorġ. Fis-27 ta' Awissu saret Konċelebrazzjoni mill-Monsinjuri tal-Kattidra, li fi-t-28 ta' Awissu, Festa ta' S. Wistin, saret Konċelebrazzjoni Pontifikali mmexxija mill-E.T. Mons. Isqof Nikol Cauchi. Hudu sehem il-korijiet "Chorus Urbanus", "Marija Assunta" u "Laudate Pueri".

S. Wistin tweief f'Tagaste fl-Algerija fil-13 ta' Novembru 354. Wara l-iskola primarja (361-365) f'Tagaste u sekondarja (365-369), waqaf għal sena u fis-sena 370 mar jistudja Kartagja fejn wara sena ltaqa' ma' tfajla li fis-sajf 372 tatu t-tifel Adeodat. Fl-istess żmien thajjar għall-filosofija u l-Manikeiżmu, u beda jaqra l-Bibbja bla ma għoġbitu. Fis-sena 383 sar Professur tar-Rettorika f'Ruma, u sena wara f'Milan. F'sena 386 issaħħar wa l-filosofija Neo-Platonika, sema' l-kliem: "Hu u agra" fil-ġnien ta' Milan, qara parti mill-Ittra ta' S. Pawl l-Rumani, id-dubji li kellu għebu, u kkonverta għar-religjon Kattolika ta' ommu Monika. Mar f'Kassijaku f'irtir filosofiku-spiritwali ma' qarab u f'bieb. Kiteb hemm diversi kotba. Fis-sena 387 mar Milan jinkiteb għall-Magħmudija u fil-lejl 24-25 ta' April 387, Sant' Ambroġ għammed lilu, lil Adeodat u lil Alipju. Fil-Harifa mitlitu ommu, u sena wara mar l-Afrika fejn f'Tagaste fetaħ l-ewwel komunita tiegħu li fiha ssieheb Adeodat, imma dan mit sena wara. Imbagħad, Wistin sar sacerdot u wara Isqof ta' Ippona, u ta lill-Knisja l-aqwa opri filosofċi u teoloġiċi.

LE SPIGOLATRICI DELLA CHIESA

Istitut Sekulari

L-Istitut Sekulari "Spigolatrici della Chiesa" jaf il-bidu tiegħu lil Pia Tavernelli. L-Istitut beda fl-Italja u mbagħad xtered f'pajjiżi oħra. f'Malta b'1964 u f'Għawdex fl-1974.

X'inhu Istitut Sekulari? Istitut Sekulari jhaddan fih membri kkonsagrati li jgħixu fid-dinja. Dawn jibgħu lajci bħall-insara l-oħra, bl-istess impenji, speranzi, diffikultajiet, aspirazzjonijiet umani u evanġeliċi ta' huthom fil-fidi li jgħixu fid-dinja, iżda fl-istess waqt huma kkonsagrati. Huma jikkonsagraw lilhom infushom lil Alla permezz tal-voti tal-kastità, faqar u ubbidjenza, u b'din l-ghotja shiha lil Alla, għax iħobbuH, iwassluh għand l-oħrajn, speċjalment għand dawk il-persuni li jiltaqgħu magħhom fuq il-postijiet tax-xogħol, f'postijiet ta' rikreazzjoni u f'oqsma oħra.

Fil-konkret il-membri ta' Istitut Sekulari irid ikollhom mentalità u mpostazzjoni ta' haġja miftuħa għad-djalogo u għall-għaqda; iħaddmu sensibilità profonda lejn kull persuna bil-problemi tagħha, anke dawk umani: "jibku ma min jibki, u jifirhu ma min jifrah; jimpenjaw ruħhom anke b'saġnifċju u riskju personali għall-gustizzja, l-fraternità, il-paċi, ir-rispett lejn kull persuna fi kwalunkwe sitwazzjoni". (A.A.4.).

Il-membri ta' Istitut Sekulari huma kkonsagrati għall-apostolat. Mela ż-żewġ pedamenti li fuqhom tinbena l-haġja tagħhom huma (a) il-haġja intima ma' Ġesù - haġja ta' talb u (b) l-ghotja tagħhom infushom għall-apostolat. Fil-prattika, ahna, Le Spigolatrici della Chiesa, dan inwettqu permezz ta' linji speċifiċi, kariżma, li l-fundattriċi għaddiet lilna.

L-ewwelnett għandna mħabba attiva lejn Ġesù Ewkaristija u s-sens ta' riparazzjoni fis-sens wiesgħa tagħha. Għalhekk fil-gurnata, kull waħda minnha tfitxet li tagħmel hin ta' adorazzjoni u fl-istess hin tħajjar lil nies

L-Spigolatrici jmexxu l-kant f'quddiesa fil-Bażilika tagħna.

Il-Fundattriċi Pia Tavernelli

oħra għal dan. Fil-linja ta' din is-sejha jsru l-adorazzjoni ta' kull xahar għall-Erwieħ ikkonsagrati, Skola ta' Talb u l-Adorazzjoni lejlet l-ewwel ġimgħa tax-Xahar fid-dar tagħna fix-Xagħra.

Aspett iehor ta' l-Istitut tagħna hija l-imħabba filjali lejn il-Knisja Universali, imħabba lejn il-missionijiet, u b'mod konkret fil-Knisja lokali. L-Aspirazzjonijiet tal-Knisja huma tagħna, il-parroċċa hija l-komunità li tagħha ahna membri haġin. Għalhekk nisimghu l-quddies il-parroċċa u nagħtu s-sehem shiħ tagħna bil-qalb meta mitluba u nkunu nistgħu. Hekk ġara meta ġejna mitluba nagħtu servizzi diversi fid-djoċesi, fosthom f'Dar Gużeppe Debono, fl-Imġarr, Għajnsielem. Din id-dar hija providenzjali u sa issa kellna diversi tfajliet bi problemi diversi: tqala qabel iż-żwieġ, problemi fil-familja, problemi personali u oħrajn. Hawnehk ahna, bil-għajnuna ta' Alla u taħt il-harsien tal-Madonna, inħobbu lil dawn it-tfajliet kif inhum u nfitxu li ma l-imħabba ntuohom ukoll li Ġesù. Filmikien nippruvaw nikbru fih.

Barra minn dan ahna nqimu lill-Madonna taħt it-titlu tal-Madonna tal-Fiduċja, li l-festa tagħha taħtat is-Sibt ta' qabel Ras ir-Randan. F'Marija nafdaw lilna rfnusa, djarna, dak kollu li għandna u b'mod partikolari l-erwieħ li kuljum niġu f'kundatt magħhom.

L-Istituti Sekulari huma don ta' l-Ispirtu s-Santu għall-Knisja f'dawn iż-żminijiet. Il-Mulej diġa tagħna żewġ membri mill-Komunita parrokjali tagħkom ta' San Ġorġ lil Gorgia Gauci u lil Joy Frendo. Nitolbu flimkien biex innumru ta' reliġjużi u erwieħ ikkonsagrati lil Alla jikber dejjem. Int tfaġja li qed taqra u tħossok interessata, tibżax tistaqsi, ċempel jew ikteb. Kun bħal patrur tagħkom San Ġorġ li ta' kollox, saħansitra haġtu, għal Ġesù.

Wahda Minnhom

- Jekk tixtieq xi tagħrif jew santi tal-Madonna tal-Fiduċja ċempel 556973 jew ikteb fi 12, Ġnien Xibla Street, Xagħra.

- Jekk b'xi mod tixtieq tgħin lid-Dar Gużeppe Debono fitteħ lil Dur. Manuel Curmi jew ikteb lil Maria Attard, Dar Gużeppe Debono, Mġarr, Għawdex.

NOTA TAL-BORD EDITORJALI

Nieħdu din l-okkazzjoni biex fisem il-Komunita Parrokjali kollha nroddu haġr lill-Ispigolatrici għall-għajnuna li dejjem sibna fihom kull meta l-parroċċa kella b'żonnhom. Grazzi mill-qalb.

SEJHA TAL-PAPA GħALL-GURNATA MISSJUNARJA -19 ta' OTTUBRU 1986

"Illum meta nistgħu naraw aktar minn qatt qabel il-qagħda u l-htigijiet tal-Knisja fid-dinja, inhossu li għandna nagħharfu aktar is-sejha tagħna ta' Nsara li ahna, u għalhekk inhossu aktar qawwi id-dmir tagħna li nagħtu xhieda u naqdu l-Vanġelu"

Paġna tas-Soc. Fil. La Stella

Minkejja s-Sajf l-Attività Tibqa' Sejra

Għal hafna mis-soċjetajiet jew għaqdiet imwaqqfa fi gżirina s-sajf iġib miegħu pawsa mill-hidma regolari ta' matul is-sena. Għal xahrejn, tlieta, jekk mhux erba' dawn jieqfu għal kollox mill-organizzazzjoni tagħhom biex 'imbagħad jerġgħu jkomplu ma' nofs ix-xahar ta' Settembru. Mhux hekk iżda nistgħu nqiegħdu għas-Socjetà Filarmonika La Stella li, minkejja l-granet sħan tas-sajf xorta ma tnaqqas xejn mill-hidma intensiva tagħha. Mhux talli hekk, anzi pjuttost tohloq attivitajiet ġodda li jappellaw mhux fit għal dawn ix-xhur ta' btejjel u festi.

Servizzi tal-Banda

Ix-xhur ta' Ġunju, Lulju, Awissu u Settembru jfissru impenn akbar minn dawk ta' xhur oħra għall-Banda La Stella. Dan peress li matul dan iż-żmien il-Banda tiehu sehem fil-biċċa l-kbira tal-festi parrokkjali t'Għawdex. B'kollox matul dan l-istaġun tal-festi l-Banda La Stella wetnet 23 servizz f'10 festi-parrokkjali. Bhas-snin imghoddjia l-akbar sehem tal-Banda kien fil-Festi ta' San Ġorġ li nżammu bejn it-12 u l-20 ta' Lulju. L-irhula li fihom il-Banda tat is-sehem tagħha kienu dawk tal-Munxar, Għasri, Fontana, Xewkija, Nadur, Sannat, San Lawrenz, Qala u Xagħra.

San Duminku

Il-Banda La Stella flimkien mal-King's Own fil-Festa ta' San Duminku 1986

Servizz ieħor li l-Banda La Stella tat matul l-istaġun li għadu kif spiċċa u li minnu harġet bl-unuri kollha kien dak li għamlet fil-belt Valletta fl-okkażjoni tal-Festa ta' San Duminku. F'din iċ-ċirkożanza l-Banda ssehbet mall-Fil-King's Own fil-marċ kbir u tradizzjonali ta' lejlet il-festa - is-Sibt 2 ta' Awissu. F'dan il-marċ iż-żewġ baned ingħaqdu flimkien bħala Massed Band u daqqew innijiet u marċi flimkien daqs li kienu banda waħda. Dan kien marċ singulari u għall-gżejjer Maltin li bħala ma jsir f'ebda festa oħra għajr dik tal-qaddis patrún tagħna, San Ġorġ. Għad sabih ta' partitarji u ammiratori Għawdxin akkumpanjaw lil-Banda f'din l-okkażjoni.

Astra Tours

Matul is-sajf ġew organizzati erba' Tours f'diversi bliet u nħawi tal-Ewropa permezz tal-Astra Tours. Tnejn mill-erba' ġiti kienu ta' madwar 17 il-gurnata l-waħda: Tour

minnhom kien għall-Italja, Franja, Spanja u l-Portugal u ieħor għall-Olanda, Belgju, Germanja, Svizzera, Franza u l-Italja. Iż-żewġ Tours l-oħra, li ma kienux daqstant kbar, kienu wieħed għall-Awstrija u l-Germanja u l-ieħor għall-Italja. Madwar 180 ruh ħadu sehem fl-erba' ġiti li bhas-snin imghoddjia ġew organizzati bl-inizzjattiva personali tas-Sur Paul M. Cassar, il-habrieċi Segretarju Generali tas-Socjetà, li lillu, f'isem il-partit kollu, inroddulu l-ħajr tagħna għall-hidma bla qies li dejjem wettaq b'risq il-Każin u t-Teatru tagħna.

Group Folkloristiku Astra

Il-Group Folkloristiku Astra kien ukoll mill-iktar fabrieċi matul dawn ix-xhur tas-sajf. Sa mid-29 ta' Marzu li għadda, għal darba jew darbtejn fil-ġimgħa, tella' shows ta' żfin u għana folkloristiku Malti fil-Hotel Comino jew il-Club Nautico ġo Kemuna. F'kull Show li tella l-Group intlaqa' tajjeb hafna mill-għadd kbir ta' turisti li kienu jiffrekwentaw iż-żewġ lokalitajiet, tant li diversi drabi l-Group wasluw ittri ta' apprezzament għall-wirjiet sbieħ tiegħu. Matul is-sajf il-Group ġie mistieden ukoll jipparteċipa f'żewġ serati Maltin, waħda fil-gonna tal-Argotti u l-oħra fil-Villa Rundle, kif ukoll f'żewġ Shows oħra li saru fl-okkażjoni tal-Festa ta' San Pietru u San Pawl fin-Nadur u l-Festa ta' San Lawrenz. Minn dawn il-kolonna nifirhu lil dan il-Group li qed jagħmel isem tant tajjeb għalih innifsu u għas-Socjetà li lilha jirrpriżenta.

Prezentazzjoni

Standard ġdid tal-provinċja t'Ontario fil-Canada ġie regalat lis-Soc. La Stella mill-Kav. Joe Zammit O.S.J. f'waħda mill-granet tal-festa ta' San Ġorġ. Il-prezentazzjoni saret fi Pjazza San Ġorġ qabel wieħed mill-marċi tal-festa mill-Kav. Zammit innifsu (emigrant Għawdxin fil-Canada għal dawn l-aħħar 18-il sena) lis-Sur Paul M. Cassar, Segretarju Generali. Flimkien mal-istandard il-Kav. Zammit ippreżenta wkoll lis-Socjetà plakka b'messaġġ ta' ferħ u awguni għall-festa ta' San Ġorġ, mahruġ minn Mr David Peterson, Premier ta' Ontario, f'isem il-poplu u l-gvern tal-lokal. Din iċ-ċerimonja qasira għalqet bit-tberik tal-istandard minn Mons. Salv Borg, Arcipriet tal-Bażilika.

Is-Sur Paulu Cassar, Seg. Generali tal-Banda La Stella jidher jirċievi l-Istandard mingħand il-Kav. J. Zammit.

"Imberkin dawk li jaħdmu għall-paċi
għax jissejju wlied Alla".

(Matt: 5, 9)

5

Bennejja tal-Paċi

MARTIN
LUTHER
KING

(1929 - 1968)

Twieled f'Atlanta, Georgia fl-Amerika fil-15 ta' Jannar, 1929, iben ministru tal-Knisja Battista, Ebenezer. Tgħalliem fl-Università ta' Boston fejn studja t-teoloġija. Fl-1955 ġie mibgħut f'Montgomery u mill-ewwel beda x-xogħol tiegħu sabieq jiddefendi d-drittijiet tas-suwed. Dan ix-xogħol, għalkemm bil-mod, beda jagħti l-frott tiegħu u Martin għamel il-qalb biex ixxerred dejjem iżjed il-hidma tiegħu kontra d-diżugwaljanzi mal-pajjiż kollu u ha sehem fl-organizzazzjoni ta' haġna dimostrarzjonijiet passivi fosthom il-laqgħa ta' 200,000 suwed f'Washington fl-1964 u l-mixja minn Selma fl-1965. Mhux ta' min jiskanta għalhekk li fl-1964 Dr. King ingħata l-Premju Nobel għall-Paċi minhabba l-isforzi bla waqfien tiegħu biex jikseb soluzzjoni paċifika u mingħajr vjolenza għall-problemi razzjali tas-suwed. Dak in-nhar tal-Premju qal hekk dwar

il-vjolenza: "Ilum jew għada l-popli tad-dinja jridu jsibu xi mezz kif iġixxu flimkien fil-paċi u jibdlu l-poezija ta' dwejjaq f'salm ta' sbruhija. Biex isir hekk, il-bniedem għandu jsib xi soluzzjoni għall-ġlied kollu uman, li tgħid li għal kull vendetta u aggressjoni. Il-pedament ta' kollox huma l-Paċi u l-Imħabba".

Fit-18 ta' Settembru, 1964 Dr. King ġie milqiegħ f'udjenza mill-Papa Pawlu VI li wrieh is-solidarjetà tiegħu u tal-Knisja għall-kawza tas-suwed. Dr. King wara kien stqarr kemm kien hareġ impressjonat bl-ideat ċari ta' Pawlu VI dwar il-problemi tas-suwed.

Avolja missieru kien ġie maqtol mill-Klu Klux Klan, Martin qatt ma ried juża l-vjolenza fil-ġlieda kuraggjuża tiegħu. Ma kienx jagħti kas li haġtu dejjem kienet fil-periklu, basata lest li jaħdem għall-ġid ta' l-oħrajn. Iżda anke Martin Luther King kellu jsib l-istess tmieni li sabu bosta bniedmin oħra bħalu li haġtu għall-paċi. Kien l-4 ta' April, 1968 fis-sitta ta' fil-għaxija. Hu hareġ fil-gallerija biex jiehu naqra arja. Sparatura siekta ġie għitit jmiss rasu u jaq' mgħarraq f'demm. L-aħhar kelmiet tiegħu lil ministru ieħor iswed, "Tinsix tkanta l-lejla lkun imfaħhar il-Mulej" u qis li tkantat sewwa, "Malli semgħet l-aħhar martu Mrs. Coretta King qalet: "Hija irrieda t'Alla. Konna nafu li dan seta' jġri."

Waqt iċ-ċerimonja tal-funerall flok diskors minn xi personalità kbira nstema' diskors b'tape recorder li King innifsu kien għamel xi żmien qabel. Xi ftit mid-diskors hu dan li ġej: "Jekk tqabdu lil xi haċċ jagħmilli omelija f'mewti, għidulu ma jġibix fit-tul. Ma jsemmi il-Premju Nobel, lanqas id-diplomi, unuri u gradi għax dawn ma għandhomx importanza. Ighidu biss li kont lehen li jgħajjat fis-sieki għall-ġustizja u għall-paċi. Ighidu li qattajt haġti naħdem biex inlibbes l-għarwien, b'ieħ nitma lill-imgewwah, biex inhobb u nservi lill-umanità."

Fuq qabru rħama sempliċi bi klieb kbir: "Sa fl-aħħar jien hieles! Maġr 'l Alla li jista' kollox, sa fl-aħħar jien hieles tassew." B'xorti hażina għad-dinja il-bniedem tefa xemgħa oħra li kienet qed turih it-triq li twassal għall-paċi. Dan il-kbir kampjun tal-paċi kien iħobb iteni "Dinja aħjar jekk Jien aħjar." Żgur li ma jkunx heda ta' żmien jekk nieqfu ftit u naħsu fuqu.

ROKNA TAT-TFAL

Għezież Tfal,

Iż-żmien iġerbeb u ma jistenna 'l hadd. Qegħdin taraw kif għaddew bħal leħħa ta' berqa l-granet sbieħ tas-sajf! Qegħdin taraw kif spicċaw il-vaganzi! Kienu qishom hōma, mhux veru? Min jaf kemm tbaħħaħtu ġol-baħar u xemmimixtu fuq ix-xtajta sabiħa taġna! U l-kotba? Dawk insejtuhom? Mur ara kemm kellkom moħħom, eh? Inċanfarkom jekk itaqtu l-kotba għal kollox! Imma jien naf li intom tfal bravi u bil-għaqaal u għalhekk matul is-sajf nistenna u nittama li ddedikajtu ftit tal-hin għall-istudju.

Imma llum, tfal, f'dan il-messaġġ tiegħi ta' kull xahar lilkom, nuxtieq ngħidilkom żewġ episodji qosra, kwazi bħal xolxin: iżda li t-tnejn għandhom taġlim għalina. Tifel ċkejken ta' xi hax-xil sena, kellu l-Birthday u zitu fettliha taġmilla Cake kbir bil-li kienet taf taħdem hafna heku. Iċ-ċkejken, ta' tifel li kien, bla ma qaghad jaħsibha

xejn, qabal qasam il-Cake u beda jiekol minnu ftit ftit sa ma fl-aħħar spicċa biex kieku kollu. Ma hażin, għax dan erbat ijiem fis-sodda jokrob bl-uġieġ ta' stonku! Tifel ieħor ta' l-istess eta: ukoll għalaq sninu u ommu haadmitlu Cake kbir. Kien se jaqbad jaqsmu biex bħal sieħbu jduqu u jiekol minnu, iżda ommu waqfitu u qalitu: "Dak mhux se tieklu waħdek, iżda se tistieden lil shabek tal-klassi u l-hbieb l-oħra u tiekluh waqet Party il-koll flimkien. Kemm ferah u ha gost dak it-tifel waħt il-Party!

Iż-don li bih Alla jogħġbu jzejjinna, m'għandniex indommuh għalina kif għamel dak it-tifel li kien il-Cake kollu waħdu, iżda għandna naqsmuh ma' l-oħrajn bħal m'għamel it-tifel l-ieħor li qaasam il-Cake ma' hbiebu. Sakemm nerġġhu niltaqgħu għal darb'oħra, tfal, insellmilkom u nauguralkom suċċess fl-istudji taġhkom.

TATA'
Iz-Zju Peppi.

LIGIJET ĠODDA TAL-KNISJA DWAR IŻ-ŻWIEĠ

Enfasi fuq l-Importanza ta' Thejjiġa Tajba

In-normi jew ligijiet ġodda tal-Knisja dwar iż-żwieġ, li se jibdwu isehhu fil-gejjer Maltin minn nhar il-Tnejn l-1 ta' Settembru, 1986, jagħtu importanza kbira lit-thejjiġa ahjar ta' dawkl li jkunu qed jippjanaw li jżżewġu.

In-normi li huma kumplimentari għall-Kanoniku, ġew imhejjijin mill-Konferenza Episkopali Maltija u għandhom l-approvazzjoni u l-konferma tal-Papa Gwanni Pawlu II. Il-Konferenza Episkopali hejjiethom bil-hsieb li tiġi regolata ahjar it-thejjiġa pastorali u amministrattiva għaž-żwieġ u ċ-ċelebrazzjoni tiegħu fid-djoċesijiet ta' Malta u Għawdex kif ukoll biex tistabbilixxi r-regoli speċjali li jridu jiġu segwiti fil-każi ta' żwieġijiet imħalltin.

In-normi thabbiru mill-Isqfijiet fl-Ittra Pastoral li hi r-ġu fl-Festa ta' Santa Marija biex, fi kliem l-istess Isqfijiet, tingħata importanza akbar liż-żwieġ nisrani.

16-il sena

Mil-1 ta' Settembru dawkl li jersqu għaž-żwieġ irid ikollhom 16-il sena. S'issa l-Liġi tal-Knisja kienet tistabbilixxi etajiet differenti għall-mara u għar-raġel. L-eta' għall-irġiel. diġa' kienet ta' 18-il sena waqt li għannisa kienet ta' 14-il sena. Issa l-età se tkun l-istess għat-tnejn, jiġifieri 16-il sena.

F'każ ta' żwieġ ta' persuna taħt it-18-il sena huwa meħtieġ il-permess bil-miktub tal-ġenituri tal-parti minorenni. Huma jkunu mitlubin ukoll il-fehma tagħhom dwar il-maturità ta' l-istess persuna. Fil-każ li l-permess ma jingħatax huwa meħtieġ il-permess bil-miktub ta' l-Isqof jew tal-Viġarju Ġenerali.

Il-permess ta' l-Isqof ikun meħtieġ ukoll, fost l-oħrajn, f'każ li ż-żwieġ ma jistax għal xi raġuni jiġi rikonoxxut jew ċelebrat skond il-Liġi Ċivili; jew fejn l-għarus jew l-għarusa huma marbutin minn obbligi naturali, fejn persuna oħra jew lejn tfa' minn żwieġ ieħor anki civili jew xi relazzjoni oħra.

Sitt Xhur

Fost in-normi l-ġodda hemm li biex l-agħrajjes jithejw ahjar għaž-żwieġ, il-Knisja qed titlob li bħala regola, iridu jkunu ilhom jafu lil xulxin almenu sitt xhur qabel. Huma

mistennja li jmorru għand il-Kappillan tagħhom sitt xhur qabel id-dāta tat-tiegħ biex dan jagħtihom it-tagħrif meħtieġ bħala thejjiġa għaž-żwieġ tagħhom. F'din il-laqgħa l-Kappillan ifakkorhom ukoll li huma obbligati jattendu għal-laqgħat li fihom jiġu mhejjijin mill-qrib għall-istat taż-żwieġ nisrani, bħalma huma dawkl organizzati mill-Kappillan jew dawkl organizzati mill-Moviment ta' Kana.

Fejn l-għarus jew l-għarusa ma jkunux Kattoliċi, allura jkun hemm l-obbligu li jattendu flimkien għal-laqgħat organizzati jew mill-Kummissjoni Emigranti jew għal laqgħat imhejjijin apposta mill-Kappillan.

L-agħrajjes huma obbligati li xahrejn qabel id-dāta tat-tiegħ jergħu jmorru għand il-Kappillan rispettivi tagħhom. Din id-darba jridu jmorru separatament bid-dokumenti meħtieġin għal dik magħrufa bħala l-Investigazzjoni jew l-Eżami taż-Żwieġ. Tul din il-laqgħa l-Kappillan jara li l-għarus/a għandhom it-tagħlim u l-formazzjoni meħtieġa. Il-Kappillan jitlob li l-agħrajjes imlew formula b'tagħrif meħtieġ u jsaħħu x-xieħda tagħhom bil-ġurament.

Tnedijiet

Mhux anqas minn xahar qabel iż-żwieġ l-agħrajjes għandhom jipprezentaw il-Uffiċċju taż-Żwieġijiet tal-Kurja l-formoli ta' l-Investigazzjoni ta' qabel iż-żwieġ flimkien ma' ċertifikati oħrajn. Imbagħad, almenu tliet ġimgħat qabel iż-żwieġ isiru t-tnedijiet. In-normi l-ġodda jagħrfu li hija haġa xierqa li f'it granet qabel iż-żwieġ il-qassis li jkun se jżewwieg jiltaqa' ma' l-agħrajjes biex jiftiehem magħhom dwar il-funzjoni.

In-normi jtkellmu wkoll dwar żwieġijiet imħalltin, jiġifieri dwar żwieġijiet bejn kattoliċi u dawkl mhux mghammdin u żwieġijiet bejn kattoliċi u oħrajn mghammdin iżda mhux fil-Knisja Kattolika. F'dawn il-każi tinħtieġ dispensa jew permess speċjali mingħand l-Isqof. Il-parti Kattolika għandha tmur għand il-Kappillan tagħha almenu sitt xhur qabel id-dāta tat-tiegħ biex tkun tista' ssir it-talba għal din id-dispensata jew permess speċjali.

Ulied Ġodda fil-Parroċċa

21.6.86

DANIEL iben Gorg Cassar u Sabina nee Alport

9.7.86

CATHERINE JOE bint Raymond Farrugia u Rita nee Sacco

13.7.86

ELAINE bint Peter Axiaq u May nee Rapa

15.7.86

TY WILLIAM iben Geoffrey Redmond Fairclough u Loretta nee

Refalo

26.7.86

DAVID iben Francis Vassallo u Maria nee Cauchi

26.7.86

PAULA bint Domenic Attard u Cettina nee Fenech

1.8.86

TANIA GEORGETTE bint Charlie Gauci u Maira nee Formosa

2.8.86

SUZANNE bint Vincent Vella u Marlene nee Farrugia

2.8.86

DANIEL iben Salvu Attard u Filomena nee Tabone

9.8.86

VERONICA-ANN bint Dr. Teddy Gorg Farrugia u Monica nee

Borg

10.8.86

ROMINA bint Gorg Xerri u Maria nee Galea

30.8.86

GEORGE iben Anton Sacco u Giorgia nee Said

31.8.86

STEVE iben Frankie Xuereb u Vickie nee Sultana

FESTA TA' SAN ĠORĠ 1986

Bħas-snin l-imghoddjia r-rivista tagħna ma tistax thalli barra u ma ssemmix il-Festa popolari ta' San Ġorġ. Insemmugħa mhux biss għax inkunu kbirin b'kulma jkun sar imma wkoll biex ikollna ċans niżżuħajr lil ull min jagħti sehm u għas-suċċess tal-festa b'mod partikolari u speċjali lill-Banda La Stella li tiegħu hsieb il-festi eżterni.

Mons Isqof Nikol Cauchi, Isqof t'Għawdex u Dekan tal-Kapitlu Gorġjan jidher ibierek lapida kommemorattiva fil-Bazilika b'tifkira tal-festi kbar li saru fl-okkażjoni tal-17-il mitt sena mit-twelid tal-Megalomartri San Ġorġ. L-Isqof bierek ukoll l-24 kwadru tal-mużajk li saru fil-koppletti tan-navi.

Mons Isqof Nikol Cauchi ltaqa' mat-tfal tal-parroċċa waqt konċelebrazzjoni mmexxija mill-isqof stess. Wara Mons Isqof qassam il-premijiet lill-aħjar tfal li jattendu ċ-centri tad-Duttrina.

F'quddiesha tal-ġenerożità li saret fl-okkażjoni tal-festa l-parruċċani kollha offrew xi haġa għall-istituti u hawn Dun Manwel Curmi, Direttur Djoċesan, jidher jirringrazzja lil kulhadd għall-offerti ġenerużi li saru u li kienu jinkludu barra mijiet ta' bottijiet u oġġetti oħra, is-somma ta' mitt lira.

Wara l-marċ li l-Banda La Stella għamlet lejlet il-festa fil-għodu hija offriet riċeviment lill-Kapitlu u kleru u lill-Kumitat u Bandisti kollha. Għal dan ir-riċeviment attenda ukoll Mons Isqof Nikol Cauchi, Dekan tal-Kapitlu.

Fr. Paul Chetcuti S.J. jidher imexxi quddiesha speċjali għaž-żgħira tal-parroċċa tagħna. Barra l-quddiesha sar ukoll kant u talb komunitarju.

Billi din kienet l-ewwel festa għall-Arċipriet il-Ġdid Mons Salu Borg, il-Kumitat tal-Banda King's Own offra rigal lill-istess Arċipriet waqt il-programm li l-banda għamlet f'misraħ San Ġorġ lejlet il-festa.

HAMSIN ĊENTEŻMU BISS

Iva, b'daqshekk biss minn kull minn jirċievi din ir-rivista tkun tagħinna hafna. Uża l-envelope li għandek mar-rivista u għaddieh bl-offerta tiegħek lil minn iġiblek ir-rivista jew hallieh fl-uffiċċju parrokkjali. Din offerta, ta' darba f'sena biss, għall-rivista li tiswa hafna aktar.

"MOTHER & CHILD FAIR"

Fil-Kumpess tat-Teatru Astra

Il-Ġimgha, is-Sibt u l-Hadd 10, 11 u 12 ta' OTTUBRU 1986